

[Kofod-Svendsen]

samråd den 8. december var det klarlagt, at Retsudvalget ikke havde bedømt eller realitetsbehandlet sagen. Der har herefter ikke kunnet rejses tvivl om ombudsmandens kompetence til at behandle sagen. For det andet har man påstået, at ombudsmanden var inhabil, fordi han tidligere har arbejdet dels som formand i Dansk Flygtningehjælp, dels som medlem af Flygtningenævnet. Her redegør Lars Nordskov Nielsen for, hvordan der er en del enkelt-sager, som ombudsmanden havde behandlet som medlem af Flygtningenævnet og derfor har været inhabil til at behandle. Derfor har han naturligvis dér erklæret sig inhabil og har sat en anden til at behandle dem. Men der er langt flere flygtningesager, som ombudsmanden har behandlet, fordi han ikke i sit tidligere arbejde har været involveret i de pågældende flygtningesager.

Men det, at ombudsmanden har beskæftiget sig med flygtningespørgsmål, betyder jo ikke på nogen måde, at ombudsmanden er inhabil. Som Lars Nordskov Nielsen siger: »At antage, at Gammeltoft-Hansen generelt er inhabil til behandling af flygtningesager på grund af dette tidligere formandskab, er lige så meningsløst som at påstå, at Hurwitz og jeg i sin tid var inhabile til at behandle fængselssager, fordi vi i vor fortid havde været engageret i fængsels-spørgsmål, herunder fangers retsbeskyttelse, eller at påstå, at Eilschou Holm var inhabil til at behandle offentlighedslovs-sager, fordi han tidligere i særlig grad havde været engageret i spørgsmål om offentlighed i forvaltningen.«

Det er denne skelnen mellem at have været engageret i enkeltspørgsmål, som kan gøre én inhabil, og en generel viden. Det skulle da nødvendigvis være sådan, at ved man noget om et emne, så er man pludselig blevet inhabil.

Leif Hermann (SF):

Der har været megen diskussion om ordene »lovlig« og »ikke-lovlig« og de grå områder mellem »lovlig« og »ikke-lovlig« og »ulovlig«.

Nu er der efterhånden flere, der har citeret den tidligere ombudsmand, som jo må være vel vidende om, hvordan ombudsmandens sprogbrug skal forstås, og jeg vil så bidrage med endnu et citat fra professor Nordskov Niensens artikel af 7. april 1989. Han siger, at det helt klart fremgår af ombudsmandens udtalelse, at han finder, »at Justitsministeriet har handlet ulov-

ligt – ved ikke inden for en rimelig sagsbehandlingstid at meddele de opholdstilladelser, som de pågældende havde retskrav på efter udlændingelovens § 9«.

Det andet problem vedrørende lovligheden rejste statsministeren selv, som fru Ebba Strange nævnte det: Ingen går jo bevidst hen og gør noget ulovligt. Nej, det er rigtigt, men ifølge den daværende justitsministers egen udtalelse til Berlingske Tidende den 2. april var der nogle, der åbenbart havde en mistanke om, at der kunne komme problemer ud af den her sag. Dér siger den fhv. justitsminister nemlig: »Der er nok nogen, der har sagt: Du kan godt risikere, at ombudsmanden kritiserer det her! Men det er et spørgsmål om juridisk skøn.«

I Månedssbladet Press for april måned 1989 refereres et fremmøde, der fandt sted den 29. september 1988 hos den daværende justitsminister af advokat Ulla Degnegaard fra Helsingør. Ifølge fru Degnegaard sagde den daværende justitsminister til hende, da hun klagede over sagsbehandlingen i to tamilsammenførings-sager: »De har jo loven på deres side!«

Nogle har altså været bekendt med, at der var problemer med lovmedholdeligheden, eller hvorledes man nu vil udtale det, i administrationen af disse sager. Hvem var disse »nogle«? Forelå der for den daværende justitsminister indstillinger, råd eller andet tilgængeligt materiale, der belyste den retlige forenelighed af den praksis med det retskrav, udlændinge har på familiesammenføring efter udlændingeloven? Det får vi næppe opklaret ved denne debat, men det er nogle af de ting, vi naturligvis må interessere os lidt for, når Retsudvalget skal i gang med behandlingen af det beslutningsforslag, som vi har debatteret her. Derved vil vi også få belyst spørgsmålet om lovlighed og ikke-lovlighed på en anderledes og langt mere kvalificeret måde, end regeringspartierne, CD's og Fremskridtspartiets forenede kræfter har givet udtryk for det her i dag.

Knud Lind (FP):

Jeg føler, at denne sag er pisket op i et leje, hvor den bestemt ikke hører hjemme. Statsministeren har tidligere erkendt regeringens retlige ansvar.

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at ombudsmanden ofte har brugt ordene »overordentlig kritisabelt«, for det er nemlig et af de udtryk,